NAŘÍZENÍ

NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2018/1042

ze dne 23. července 2018,

kterým se mění nařízení (EU) č. 965/2012, pokud jde o technické požadavky a správní postupy týkající se zavedení podpůrných programů, psychologického posouzení členů letové posádky a systematického a náhodného testování členů letové posádky a palubních průvodčích na přítomnost psychoaktivních látek k zajištění jejich zdravotní způsobilosti a pokud jde o vybavení nově vyrobených letounů s turbínovým pohonem s maximální schválenou vzletovou hmotností 5 700 kg nebo nižší, které jsou schváleny k přepravě šesti až devíti cestujících na palubě, systémem výstrahy nebezpečné blízkosti terénu

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 ze dne 20. února 2008 o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a o zřízení Evropské agentury pro bezpečnost letectví, kterým se ruší směrnice Rady 91/670/EHS, nařízení (ES) č. 1592/2002 a směrnice 2004/36/ES ([1]), a zejména na čl. 7 odst. 6, čl. 8 odst. 5 a čl. 10 odst. 5 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nařízení Komise (EU) č. 965/2012 ([2]) stanoví podrobná pravidla pro provoz letounů a vrtulníků v obchodní letecké dopravě, včetně prohlídek letadel provozovatelů na odbavovací ploše pod bezpečnostním dozorem jiného členského státu nebo třetí země, když přistávají na letištích nacházejících se na území, na něž se vztahují ustanovení Smlouvy. V nařízení je rovněž uvedeno, že členové posádky nesmí vykonávat službu v letadle, pokud jsou pod vlivem psychoaktivních látek nebo jsou nezpůsobilí z důvodu zranění, únavy, medikace, nemoci či jiných podobných příčin.

(2) Evropská agentura pro bezpečnost letectví (dále jen „agentura“) identifikovala řadu bezpečnostních rizik a vydala doporučení k jejich zmírnění. Provedení některých z těchto doporučení vyžaduje změny právních předpisů, pokud jde o psychologické posouzení členů letové posádky před zahájením traťových letů, zavedení podpůrného programu pro členy letové posádky, náhodné testy prováděné členskými státy u členů letové posádky a palubních průvodčích na přítomnost alkoholu a systematické testování členů letové posádky a palubních průvodčích na přítomnost psychoaktivních látek prováděné provozovateli v obchodní letecké dopravě.

(3) Pokud jde o testování psychoaktivních látek, měla by být zohledněna Příručka pro prevenci problematického užívání látek při výkonu povolání v letectví („*Manual on Prevention of Problematic Use of Substances in the Aviation Workplace*“, Doc 9654) Mezinárodní organizace pro civilní letectví (dále jen „organizace ICAO“).

(4) Stávající program prohlídek na odbavovací ploše uvedený v hlavě RAMP přílohy II nařízení (EU) č. 965/2012 již stanoví rámec pro systematické a strukturované prohlídky provozovatelů založené na rizicích, který obsahuje podrobná ustanovení a ochranná opatření týkající se mimo jiné ochrany údajů, výcviku inspektorů, výběru vzorků na základě posouzení rizik, zákazu letu letadla a zamezení zbytečným zpožděním. Je proto vhodné tento zavedený rámec použít i pro testování přítomnosti alkoholu u členů letové posádky a palubních průvodčích. Člen letové posádky nebo palubní průvodčí, který během testování odmítne spolupracovat nebo u něhož se na základě potvrzeného pozitivního testu zjistí, že je pod vlivem psychoaktivních látek, musí být postaven mimo službu.

(5) V některých členských státech již náhodné testování psychoaktivních látek provádějí jiní úředníci než ti, kteří jsou oprávněni podle hlavy RAMP přílohy II. Proto by mělo být členským státům za určitých podmínek umožněno provádět testy na přítomnost alkoholu u členů letové posádky a palubních průvodčích mimo rámec programu prohlídek na odbavovací ploše uvedeného v příloze II nařízení (EU) č. 965/2012.

([1]) Úř. věst. L 79, 13.3.2008, s. 1.
([2]) Nařízení Komise (EU) č. 965/2012 ze dne 5. října 2012, kterým se stanoví technické požadavky a správní postupy týkající se letového provozu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 (Úř. věst. L 296, 25.10.2012, s. 1).

(6) Členské státy by rovněž měly mít možnost provádět další testy na přítomnost jiných psychoaktivních látek než alkoholu.

(7) Organizace ICAO doporučuje v částech I a II přílohy 6 Chicagské úmluvy, aby byly letouny s turbínovým pohonem s maximální schválenou vzletovou hmotností (MCTOM) 5 700 kg nebo nižší a maximální provozní konfigurací sedadel pro cestující šest až devět vybaveny systémem signalizace nebezpečného přiblížení k zemi.

(8) Nařízení (EU) č. 965/2012 by mělo být odpovídajícím způsobem změněno, aby bylo uvedeno do souladu se standardy a doporučenými postupy organizace ICAO a aby byla zmírněna rizika řízených letů do terénu.

(9) Opatření stanovená tímto nařízením se zakládají na stanoviscích č. 14/2016 a č. 15/2016 vydaných agenturou v souladu s čl. 19 odst. 1 nařízení (ES) č. 216/2008.

(10) Opatření stanovená tímto nařízením jsou v souladu se stanoviskem výboru zřízeného podle článku 65 nařízení (ES) č. 216/2008,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Nařízení (EU) č. 965/2012 se mění takto:

1) článek 4 se nahrazuje tímto:

„*Článek 4*

Prohlídky na odbavovací ploše

1. Prohlídky na odbavovací ploše u letadel provozovatelů pod bezpečnostním dozorem jiného členského státu nebo třetí země se provádějí v souladu s hlavou RAMP přílohy II.

2. Členské státy zajistí, aby testování členů letové posádky a palubních průvodčích na přítomnost alkoholu probíhalo u provozovatelů, kteří jsou pod jejich vlastním dozorem, jakož i u provozovatelů, kteří jsou pod dozorem jiného členského státu nebo třetí země. Uvedené testování provádí inspektoři pro prohlídky na odbavovací ploše v rámci programu prohlídek na odbavovací ploše podle hlavy RAMP přílohy II.

3. Odchylně od odstavce 2 mohou členské státy zajistit, aby testování členů letové posádky a palubních průvodčích na přítomnost alkoholu prováděli jiní oprávnění úředníci a mimo rámec programu prohlídek na odbavovací ploše podle hlavy RAMP přílohy II za předpokladu, že takové testování plní stejné cíle a řídí se stejnými zásadami jako testy prováděné v rámci hlavy RAMP přílohy II. Výsledky takových testů na přítomnost alkoholu se zahrnou do centralizované databáze v souladu s čl. ARO.RAMP.145 písm. b).

4. Členské státy mohou provést další testování na přítomnost jiných psychoaktivních látek než alkoholu. V takovém případě členský stát informuje Evropskou agenturu pro bezpečnost letectví („agenturu“) a Komisi.“;

2) článek 9b se nahrazuje tímto:

„*Článek 9b*

Přezkum

1. Agentura provádí průběžný přezkum účinnosti ustanovení týkajících se omezení doby letové služby a služby a požadavků na dobu odpočinku v přílohách II a III. Do 18. února 2019 vypracuje agentura první zprávu o výsledcích tohoto přezkumu.

Tento přezkum využívá vědeckých odborných poznatků a je založen na provozních údajích shromažďovaných za pomoci členských států dlouhodobě ode dne, od kterého se toto nařízení použije.

Při přezkumu se posoudí dopad na pozornost posádek letadel alespoň v následujících situacích:

a) služba delší než 13 hodin v nejpříznivějším období dne;

b) služba delší než 10 hodin v méně příznivém období dne;

c) služba delší než 11 hodin pro členy posádky v neznámém stavu aklimatizace;

d) služby zahrnující vysoký počet úseků letu (více než 6);

e) služby jako pohotovost či letová záloha, po kterých následuje letová služba, a

f) rušivé rozvrhy.

2. Agentura provádí průběžný přezkum účinnosti ustanovení týkajících se podpůrných programů, psychologického posouzení členů letové posádky a systematického a náhodného testování členů letové posádky a palubních průvodčích na přítomnost psychoaktivních látek k zajištění jejich zdravotní způsobilosti, uvedených v přílohách II a IV. Do 14. srpna 2022 vypracuje agentura první zprávu o výsledcích tohoto přezkumu.

Tento přezkum využívá příslušných odborných poznatků a je založen na údajích shromažďovaných dlouhodobě za pomoci členských států a agentury.“;

3) přílohy I, II, IV, VI, VII a VIII se mění v souladu s přílohou tohoto nařízení.

Článek 2

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se od 14. srpna 2020.

Bod 3 písm. f) a bod 6 písm. b) přílohy se však použijí od 14. srpna 2018.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 23. července 2018.

Za Komisi

předseda

Jean-Claude JUNCKER

PŘÍLOHA

Přílohy I, II, IV, VI, VII a VIII se mění takto:

1) příloha I se mění takto:

a) vkládá se nový bod 78a, který zní:

„78a. „zneužíváním látek“ se rozumí užívání jedné nebo více psychoaktivních látek členy letové posádky, palubními průvodčími a dalšími osobami ovlivňujícími bezpečnost letu způsobem, který:

a) představuje přímé nebezpečí pro daného uživatele nebo ohrožuje životy, zdraví či pohodu ostatních a/nebo

b) způsobuje či zhoršuje profesní, společenské, duševní nebo fyzické problémy či potíže;“;

b) vkládá se nový bod 98a, který zní:

„98a. „psychoaktivními látkami“ se rozumí alkohol, opioidy, kanabinoidy, sedativa a hypnotika, kokain, další psychostimulanty, halucinogeny a těkavá rozpouštědla, vyjma kofeinu a tabáku;“;

c) vkládá se nový bod 105a, který zní:

„105a. „osobami ovlivňujícími bezpečnost letu“ se rozumí osoby, které by mohly ohrozit bezpečnost letectví, jestliže neplní řádně své povinnosti a funkce, včetně členů letové posádky a palubních průvodčích, personálu zajišťujícího údržbu letadel a řídících letového provozu;“;

2) příloha II (část ARO) se mění takto:

a) vkládá se nový článek ARO.RAMP.106, který zní:

„**ARO.RAMP.106 Testování na přítomnost alkoholu**

a) Testování členů letové posádky a palubních průvodčích na přítomnost alkoholu provádí příslušný úřad.

b) Agentura poskytne příslušným úřadům seznam provozovatelů Unie a třetích zemí, aby mohly při testování na přítomnost alkoholu v rámci programu prohlídek na odbavovací ploše v souladu s článkem ARO.RAMP.105 stanovit priority na základě posouzení rizik provedených agenturou a s ohledem na spolehlivost a účinnost stávajících programů testování na přítomnost psychoaktivních látek.

c) Při výběru provozovatelů, u jejichž členů letové posádky a palubních průvodčích se provede test na přítomnost alkoholu, použije příslušný úřad seznam vypracovaný v souladu s písmenem b).

d) Při vkládání údajů o testech na přítomnost alkoholu do centralizované databáze v souladu s čl. ARO.RAMP.145 písm. b) příslušný úřad vždy zajistí, aby tyto údaje neobsahovaly žádné osobní údaje dotyčného člena posádky.

e) Existuje-li dostatečný důvod či důvodné podezření, lze testy na přítomnost alkoholu provést kdykoli.

f) V rámci metodiky testování na přítomnost alkoholu se uplatňují uznávané normy kvality, které zajišťují přesné výsledky testování.

g) Člen letové posádky nebo palubní průvodčí, který během testování odmítne spolupracovat nebo u něhož se na základě pozitivního testu zjistí, že je pod vlivem alkoholu, nesmí nadále pokračovat ve výkonu služby.“;

3) příloha IV (část CAT) se mění takto:

a) v čl. CAT.GEN.MPA.100 písm. c) se bod 1 nahrazuje tímto:

„1) pokud je pod vlivem psychoaktivních látek nebo je nezpůsobilý z důvodu zranění, únavy, užívání léků, nemoci nebo z jiných podobných příčin;“;

b) článek CAT.GEN.MPA.170 se nahrazuje tímto:

„**CAT.GEN.MPA.170 Psychoaktivní látky**

a) Provozovatel přijme veškerá přiměřená opatření k zajištění toho, aby žádná osoba nevstoupila do letadla a ani se nenacházela v letadle, je-li natolik pod vlivem psychoaktivních látek, že by pravděpodobně ohrozila bezpečnost letadla nebo osob na jeho palubě.

b) Provozovatel musí vytvořit a zavést politiku v oblasti prevence a odhalování zneužívání psychoaktivních látek členy letové posádky, palubními průvodčími a dalšími osobami ovlivňujícími bezpečnost letu, které jsou pod jeho přímou kontrolou, aby zajistil, že nebude ohrožena bezpečnost letadla ani osob na jeho palubě.

c) Aniž jsou dotčeny příslušné vnitrostátní právní předpisy o ochraně údajů týkajících se testování osob, provozovatel vypracuje a zavede objektivní, transparentní a nediskriminační postup pro prevenci a odhalování případů zneužívání psychoaktivních látek svými členy letové posádky, palubními průvodčími a dalšími osobami ovlivňujícími bezpečnost letu.

d) V případě potvrzeného pozitivního výsledku testů informuje provozovatel příslušný úřad a úřad odpovědný za dotčený personál, jako je posudkový lékař úřadu vydávajícího průkazy způsobilosti.“;

c) článek CAT.GEN.MPA.175 se nahrazuje tímto:

„**CAT.GEN.MPA.175 Ohrožování bezpečnosti**

a) Provozovatel přijme veškerá přiměřená opatření k zajištění toho, aby žádná osoba nejednala nebezpečně, úmyslně či nedbale nebo aby opomněla provést úkon, čímž by:

1) ohrozila letadlo nebo osoby na jeho palubě nebo

2) způsobila či umožnila, aby letadlo ohrozilo osoby nebo majetek.

b) Provozovatel zajistí, aby členové letové posádky byli před zahájením traťových letů podrobeni psychologickému posouzení za účelem:

1) zjištění psychických vlastností a vhodnosti členů letové posádky pro pracovní prostředí a

2) snížení pravděpodobnosti nepříznivého narušení bezpečného provozu letadla.

c) S ohledem na velikost, povahu a složitost činnosti provozovatele může provozovatel nahradit psychologické posouzení uvedené v písmenu b) interním posouzením psychických vlastností a vhodnosti členů letové posádky.“;

d) doplňuje se nový článek CAT.GEN.MPA.215, který zní:

„**CAT.GEN.MPA.215 Podpůrný program**

a) Provozovatel umožní, usnadní a zajistí přístup k proaktivnímu a nerepresivnímu podpůrnému programu, který bude členům letové posádky poskytovat pomoc a podporu při rozpoznávání, zvládání a řešení případných problémů, které by mohly negativně ovlivnit jejich schopnost bezpečně vykonávat práva udělená jejich průkazem způsobilosti. Uvedený přístup musí být umožněn všem členům letové posádky.

b) Aniž jsou dotčeny příslušné vnitrostátní právní předpisy o ochraně osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů, základním předpokladem účinného podpůrného programu je ochrana důvěrnosti údajů, neboť podporuje využívání takového programu a zajišťuje jeho integritu.“;

e) v čl. CAT.GEN.NMPA.100 písm. b) se bod 1 nahrazuje tímto:

„1) pokud je pod vlivem psychoaktivních látek nebo je nezpůsobilý z důvodu zranění, únavy, užívání léků, nemoci nebo z jiných podobných příčin;“;

f) v článku CAT.IDE.A.150 se doplňuje nové písmeno c), které zní:

„c) Letouny s turbínovým pohonem, kterým bylo vydáno individuální osvědčení letové způsobilosti (CofA) poprvé po 1. lednu 2019 a které mají MCTOM 5 700 kg nebo nižší a MOPSC šest až devět, jsou vybaveny systémem TAWS, který splňuje požadavky na vybavení pro třídu B, jak je stanoveno v přijatelném standardu.“;

4) příloha VI (část NCC) se mění takto:

a) v čl. NCC.GEN.105 písm. e) se bod 2 nahrazuje tímto:

„2) pokud je pod vlivem psychoaktivních látek nebo z jiného důvodu uvedeného v bodě 7.g přílohy IV nařízení (ES) č. 216/2008.“;

5) příloha VII (část NCO) se mění takto:

a) v čl. NCO.SPEC.115 písm. e) se bod 2 nahrazuje tímto:

„2) pokud je pod vlivem psychoaktivních látek nebo z jiného důvodu uvedeného v bodě 7.g přílohy IV nařízení (ES) č. 216/2008.“;

6) příloha VIII (část SPO) se mění takto:

a) v čl. SPO.GEN.105 písm. e) se bod 2 nahrazuje tímto:

„2) pokud je pod vlivem psychoaktivních látek nebo z jiného důvodu uvedeného v bodě 7.g přílohy IV nařízení (ES) č. 216/2008.“;

b) článek SPO.IDE.A.130 se nahrazuje tímto:

„SPO.IDE.A.130 Systém výstrahy nebezpečné blízkosti terénu (TAWS)

a) Letouny s turbínovým pohonem, které mají maximální schválenou vzletovou hmotnost (MCTOM) vyšší než 5 700 kg nebo maximální provozní konfiguraci sedadel pro cestující (MOPSC) větší než devět, jsou vybaveny systémem výstrahy nebezpečné blízkosti terénu (TAWS), který splňuje požadavky na:

1) vybavení třídy A, jak je stanoveno v přijatelném standardu, v případě letounů, kterým bylo vydáno individuální osvědčení letové způsobilosti (CofA) poprvé po 1. lednu 2011, nebo

2) vybavení třídy B, jak je stanoveno v přijatelném standardu, v případě letounů, kterým bylo vydáno individuální osvědčení letové způsobilosti (CofA) poprvé 1. ledna 2011 nebo dříve.

b) Při používání v obchodním provozu jsou letouny s turbínovým pohonem, kterým bylo vydáno individuální osvědčení letové způsobilosti (CofA) poprvé po 1. lednu 2019 a které mají MCTOM 5 700 kg nebo nižší a MOPSC šest až devět, vybaveny systémem TAWS, který splňuje požadavky na vybavení pro třídu B, jak je stanoveno v přijatelném standardu.“.